

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Dodon Ion Xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.02.2019 – 16.04.2019;

Instanță de apel: 18.05.2019 – 25.09.2019

Instanță de recurs: 05.12.2019 – 20.05.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 16 aprilie 2019, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală, Dodon Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Codul penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la amendă în mărime de 413 unități convenționale, echivalentul a 20 650 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, Dodon Ion, la data de 17.08.2018, aproximativ la ora 23:20 min., aflându-se pe str. M. Viteazu din or. Călărași, în apropierea automobilului propriu de model "BMW" cu n/î xxx, fiind indignat de faptul că cu puțin timp în urmă, conducătorul automobilului de model "Dacia" cu n/î xxx, Zaharia Nichifor, a.n. 1946, trecând prin preajma sa, i-a făcut observație precum că automobilul acestuia are portierele deschise astfel încât, obstrucționează trecerea altor vehicule, dânsul a început să urmărească automobilul condus de N. Zaharia, deplasându-se în spatele acestuia, încercând prin diverse manevre să-l determine să stopeze. Deplasându-se astfel, ajungând pe traseul Al. cel Bun din or. Călărași, ce constituie loc public, încălcând grosolan ordinea publică și acționând din intenții huliganice, a blocat deplasarea automobilului condus de către N. Zaharia, prin stoparea în față, a propriei unități

de transport, pe direcția deplasării ultimului, creând concomitent obstacole în deplasare altor participanți la trafic. După ce a oprit forțat automobilul, Dodon Ion a coborât din propriul vehicul, a scos din portbagaj o rangă metalică și manifestând obrăznicie deosebită, desconsiderând total ordinea publică, folosind un pretext formal pentru a se răfui cu conducătorul vehiculului de model "Dacia" și a-și impune supremația în raport cu acesta, care la acel moment se afla în propriul vehicul împreună cu soția sa, manifestând un comportament sfidător, demonstrativ, a început să lovească de mai multe ori cu ranga metalică în diferite părți ale automobilului în care se aflau dâșii, deteriorându-l și cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă de 12 000 lei.

Acțiunile lui Dodon Ion, au fost calificate conform art.287 alin.(1) Cod penal, conform indicilor - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Dodon Ion, în baza art.287 alin.(1) Cod penal, cu respectarea prevederilor art.364¹ Codul de procedură penală, să-i fie stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

În motivarea apelului a invocat că, deși inculpatul în condițiile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală beneficiază de o reducere a limitei de pedeapsă, totuși, ținând cont de prevederile art.64 alin.(3) Cod penal, limita minimă de pedeapsă nu poate fi mai mică decât limita minimă prestabilită de 500 unități convenționale, care este o normă generală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința în latura stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o hotărâre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Dodon Ion, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Colegiul penal constată cu certitudine că Dodon Ion a comis infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(1) Codul penal, huliganismul după semnele calificative - acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită.

Cu privire la stabilirea și mărimea pedepsei aplicată inculpatului Dodon Ion, instanța de apel a subliniat că urmează să țină cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțelege cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la

aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedepsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Dodon Ion, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.7,61,75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel a considerat că, un rol primordial în aprecierea stabilirii și aplicării pedepsei, îl are pericolul social al faptei, sens în care valorile ocrotite de legea penală prin incriminarea faptelor trebuie evidențiate, atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru educarea inculpatului. Din materialele cauzei rezultă că infracțiunea comisă de inculpat se califică, conform art. 16 alin.3 din Codul penal, ca infracțiune mai puțin gravă. Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță incorect și neîntemeiat i-a aplicat inculpatului, o pedeapsă prea blândă. Or, instanța de fond la aplicarea pedepsei nu a reținut și nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei.

A fost învederat și faptul că, infracțiunea imputată inculpatului Dodon Ion prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 550 la 1 050 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, care în temeiul art.16 alin.(3) Cod penal, se califică ca fiind o infracțiune mai puțin gravă. În calitate de circumstanțe atenuante din rândul celor specificate la art.76 alin.(1) din Codul Penal, instanța de apel a identificat faptul că inculpatul se căiește sincer de cele comise, iar careva circumstanțe agravante potrivit art.77 din Codul Penal, în privința inculpatului, Dodon Ion, instanța de apel nu a reținut. De asemenea, a fost reiterat că cauză penală a fost examinată de către prima instanță în procedură simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de Procedură Penală.

În aceste circumstanțe reieșind din prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, ca urmare a reducerilor cu 1/4 din limitele pedepselor prevăzute de lege, instanța de apel consideră necesar de a aplica pedeapsă în baza art.287 alin.(1) Codul penal, în privința inculpatului, Dodon Ion, în raport cu prevederile art.64 alin.(3) Cod Penal - amendă în mărime de 500 unități convenționale, având în vedere că mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3 000 unități convenționale, luându-se în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite și de situația materială a celui vinovat și a familiei sale, de personalitatea

inculpatului.

5. Avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, în viziunea apărării, instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, stabilind eronat pedeapsa cu amendă de 500 unități convenționale. Instanța de apel nu a ținut pe deplin cont de regulile de individualizare a pedepsei. Prin aplicarea amenzi inculpatului în mărime de 500 unități convenționale, instanța de apel a limitat dreptul inculpatului de a beneficia de o reducere cu $\frac{1}{4}$ din minimul pedepsei cu amendă stabilit la sancțiunea articolului în cauză.

A enunțat că, la aplicarea pedepsei inculpatului instanța de apel nu dat o deplină eficiență prevederilor prevăzute de art.art.61, 75 Cod penal. Pedeapsa nu este una echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei penale.

De asemenea, a remarcat că la stabilirea și mărimea pedepsei instanța de apel nu a dat eficiență următoarelor fapte: Dodon Ion a recunoscut pe deplin vina în comiterea infracțiunii incriminate, se căiește sincer de cele comise și îi pare rău, tindem că a tras concluziile corespunzătoare, iar pe viitor nu va săvârși careva acțiuni ilegale. Totodată, a depus cerere prin care cauza a fost examinată în procedură simplificată în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, potrivit art.16 Cod penal, infracțiunea comisă constituie o infracțiune mai puțin gravă, la evidența medicului psihiatru și narcologic nu se află, are domiciliu permanent în xxx. Circumstanțe agravante în privința inculpatului nu au fost reținute.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat de avocat, Colegiul penal constată că titularul acestuia a invocat temeiurile de casare stipulate la pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și sa aplicat pedepse individuale contrar prevederilor legale.

În esență, criticele recurentei se axează pe ideea că instanța de apel nu a intrat pe deplin în esență la individualizări pedepsei aplicate inculpatului Dodon Ion, astfel a aplicat greșit și eronat pedeapsa penală sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Însă, verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecății.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de

individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 64 alin.(3) și 75, 76 Cod penal, totodată ținând cont și de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, care are loc permanent de trai, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior nu a fost judecat, se căiește sincer de cele săvârșite, de circumstanțele cauzei – careva circumstanțe agravante nefiind stabilite, de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, Colegiul penal menționează, că instanța de apel la emiterea deciziei a ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei cu amendă, inculpatul beneficiază de reducerea cu o pătrime din maximumul și din minimumul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

În acest context, Colegiul penal respinge argumentele invocate de apărare precum că, „ ... instanța de apel a limitat dreptul inculpatului de a beneficia de o reducere cu ¼ din minimumul pedepsei cu amendă stabilit la sancțiunea articolului în cauză”. Or, potrivit prevederilor art.64 alin.(3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3 000 unități convenționale.

Mai mult, Colegiul evidențiază că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Dodon Ion Xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 23 iulie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena